

(Proiect)

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. _____

din _____ 2023

privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea

unor acte normative

(privind revizuirea hărții judiciare)

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind revizuirea hărții judiciare).

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul justiției

LEGE
pentru modificarea unor acte normative
(privind revizuirea hărții judiciare)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Anexele nr. 2 și 3 din Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 15–17, art. 62), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

„Anexa nr. 2

Judecătoriile și localitățile din circumscripțiile acestora:

Nr. d/o	Judecătoria	Localitățile din circumscripția judecătoriei
1.	Chișinău	Chișinău Băcioi Brăila Dobrogea Frumușica Revaca Sîngera Străisteni Condrița Dumbrava Durlăști Ghidighici Trușeni Vatra Codru Bîc Bubuieci Budești Buneți Ceroborta Cheluitori Colonița Cruzești

		Humulești
		Tohatin
		Vadul lui Vodă
		Văduleni
		Ciorescu
		Cricova
		Făurești
		Goian
		Goianul Nou
		Grătiești
		Hulboaca
		Stăuceni
2.	Anenii Noi	Anenii Noi
		Albinița
		Balmaz
		Bațic
		Beriozchi
		Botnărești
		Botnăreștii Noi
		Bulboaca
		Calfa
		Calfa Nouă
		Chetrosu
		Chirca
		Ciobanovca
		Cobusca Nouă
		Cobusca Veche
		Crețoaia
		Delacău
		Floreni
		Florești
		Geamăna
		Gura Bîcului
		Hîrbovăț
		Hîrbovățul Nou
		Larga
		Maximovca
		Mereni
		Merenii Noi
		Mirnoe
		Nicolaevca
		Ochiul Roș
		Picus
		Puhăceni
		Roșcani
		Ruseni
		Salcia

		Socoleni
		Speia
		Șerpeni
		Telița
		Telița Nouă
		Todirești
		Troița Nouă
		Țîntăreni
		Varnița
		Zolotievca
		Bender
		Proteagailovca
3.	Bălți	Bălți
		Elizaveta
		Sadovoe
		Fălești
		Albinețul Nou
		Albinețul Vechi
		Beleuți
		Bocani
		Bocșa
		Burghelea
		Catranîc
		Catranîc, loc. st. cf.
		Călinești
		Călugăr
		Chetriș
		Chetrișul Nou
		Ciolacu Nou
		Ciolacu Vechi
		Ciuluc
		Comarovca
		Cuzmenii Vechi
		Doltu
		Drujineni
		Egorovca
		Făgădău
		Făleștii Noi
		Frumușica
		Glinjeni
		Hiliuți
		Hitrești
		Hîncești
		Hîrtop
		Horești
		Hrubna Nouă
		Ilenuța

Ișcălău
Ivanovca
Izvoare
Logofteni
Lucăceni
Măgura
Măgura Nouă
Măgureanca
Mărăndeni
Moldoveanca
Musteața
Natalievca
Năvîrneț
Nicolaevca
Obreja Nouă
Obreja Veche
Pervomaisc
Pietrosu
Pietrosul Nou
Pînzăreni
Pînzărenii Noi
Pîrlița
Pocrovca
Pompa
Popovca
Pruteni
Răuțel
Răuțelul Nou
Rediul de Jos
Rediul de Sus
Risipeni
Sărata Nouă
Sărata Veche
Scumpia
Socii Noi
Socii Vechi
Suvorovca
Șoltoiaia
Taxobeni
Țapoc
Unteni
Valea Rusului
Vrănești
Sîngerei
Alexăndreni
Alexeuca
Antonovca

Bălășești
Biliceni Noi
Biliceni Vechi
Biruința
Bobletici
Bocancea-Schit
Brejeni
Bursuceni
Chirileni
Chișcăreni
Ciuciuieni
Clișcăuți
Coadă Iazului
Copăceni
Coșcodeni
Cotiujenii Mici
Cotovca
Cozești
Cubolța
Dobrogea Nouă
Dobrogea Veche
Drăgănești
Dumbrăvița
Evghenievca
Flămânzeni
Gavrilovca
Grigorăuca
Grigorești
Gura-Oituz
Heciul Nou
Heciul Vechi
Iezărenii Noi
Iezărenii Vechi
Izvoare
Lipovanca
Mărășești
Mărinești
Mihailovca
Mîndreștii Noi
Nicolaevca
Octeabriscoe
Pălăria
Pepeni
Pepeni Noi
Petropavlovca
Petrovca
Prepelești

Rădoaia
Răzălăi
Romanovca
Sacarovca
Sîngereii Noi
Slobozia-Chișcăreni
Slobozia-Măgura
Sloveanca
Șestaci
Tăura Nouă
Tăura Veche
Trifănești
Țambula
Țiplești
Țiplețești
Valea lui Vlad
Valea Norocului
Vladimireuca
Vrănești
Glodeni
Balatina
Bisericani
Brînzei
Butești
Cajba
Camenca
Camencuța
Ciuciulea
Clococenii Vechi
Cobani
Cot
Cuhnești
Danu
Dușmani
Fundurii Noi
Fundurii Vechi
Hîjdieni
Iabloana
Limbenii Noi
Limbenii Vechi
Lipovăț
Moara Domnească
Molești
Movileni
Nicolaevca
Petrunea
Serghieni

		Soroca
		Sîrcea
		Sturzovca
		Tomeștii Noi
		Tomeștii Vechi
		Ustia
		Viișoara
4.	Cahul	Cahul
		Alexanderfeld
		Alexandru Ioan Cuza
		Andrușul de Jos
		Andrușul de Sus
		Badicul Moldovenesc
		Baurci-Moldoveni
		Borceag
		Brînza
		Bucuria
		Burlacu
		Burlăceni
		Chioselia Mare
		Chircani
		Cîșlița-Prut
		Colibași
		Cotihana
		Crihana Veche
		Cucoara
		Doina
		Frumușica
		Găvănoasa
		Giurgiulești
		Greteni
		Huluboaia
		Hutulu
		Iasnaia Poleana
		Iujnoe
		Larga Nouă
		Larga Veche
		Lebedenco
		Lopățica
		Lucești
		Manta
		Moscovei
		Nicolaevca
		Paicu
		Pașcani
		Pelinei
		Roșu

	Rumeanțev
	Sătuc
	Slobozia Mare
	Spicoasa
	Taraclia de Salcie
	Tartaul de Salcie
	Tătărești
	Tretești
	Trifeștii Noi
	Tudorești
	Ursoaia
	Vadul lui Isac
	Văleni
	Vladimirovca
	Zîrnești
	Cantemir
	Acui
	Alexandrovca
	Antonești
	Baimaclia
	Bobocica
	Cania
	Capaclia
	Chioselia
	Ciobalaccia
	Cîietu
	Cîrpești
	Cîșla
	Cociulia
	Constantinești
	Coștangalia
	Crăciun
	Dimitrova
	Enichioi
	Flocoasa
	Florica
	Ghioltosu
	Gotești
	Haragîș
	Hănăseni
	Hîrtop
	Iepureni
	Lărguța
	Leca
	Lingura
	Pleșeni
	Plopi

Popovca
Porumbești
Sadíc
Stoianovca
Suhat
Șamalia
Șofranovca
Taraclia (Plopi)
Taraclia (Sadíc)
Tartaul
Tătărășeni
Toceni
Țărăncuța
Țiganca
Țiganca Nouă
Țolice
Victorovca
Vișniovca
Vîlcele
Taraclia
Albota de Jos
Albota de Sus
Aluatu
Balabanu
Budăi
Cairaclia
Cealíc
Chirilovca
Ciumai
Corten
Cortenul Nou
Dermengi
Hagichioi
Hîrtop
Mirnoe
Musaitu
Novosiolovca
Orehovca
Roșița
Salcia
Samurza
Sofievca
Tvardița
Valea Perjei
Vinogradovca
Vulcănești
Carbalia

		Cișmichioi
		Etulia
		Etulia, loc. st. cf.
		Etulia Nouă
		Vulcănești, loc. st. cf.
5.	Căușeni	Căușeni
		Baccealia
		Baimaclia
		Baurci
		Căinari
		Căinari, loc. st. cf.
		Chircăiești
		Chircăieștii Noi
		Chițcani
		Ciuflești
		Cîrnățeni
		Cîrnățenii Noi
		Constantinovca
		Copanca
		Coșcalia
		Cremenciug
		Fîrlădeni
		Fîrlădenii Noi
		Florica
		Gîsca
		Grădinița
		Grigorievca
		Hagimus
		Leuntea
		Marianca de Sus
		Merenești
		Opaci
		Pervomaisc
		Plop
		Plop-Știubei
		Săiți
		Sălcuța
		Sălcuța Nouă
		Surchiceni
		Ștefănești
		Taraclia
		Tănătari
		Tănătarii Noi
		Tocuz
		Tricolici
		Ucrainca
		Ursoaia

Ursoaia Nouă
Valea Verde
Zahorna
Zaim
Zaim, loc. c.f.
Zviozdocica
Ștefan Vodă
Alava
Antonești
Brezoaia
Carahasani
Căplani
Cioburciu
Copceac
Crocmaș
Ermoclia
Feștelița
Lazo
Marianca de Jos
Olănești
Palanca
Popeasca
Purcari
Răscăieți
Răscăieții Noi
Semionovca
Slobozia
Ștefănești
Talmaza
Tudora
Viișoara
Volintiri
Tiraspol
Slobozia
Andriașevca Nouă
Andriașevca Veche
Blijnii Hutor
Caragaș
Cioburciu
Constantinovca
Corotna
Crasnoe
Dnestrovsc
Frunză
Hlinaia (Slobozia)
Nezavertailovca
Nicolscoe

		Novocotovsc
		Novosavițcaia, loc. st. cf.
		Parcani
		Pervomaisc
		Prioziornoe
		Sucleia
		Tiraspolul Nou
		Tîrnauca
		Uiutnoe
		Vladimirovca
6.	Cimișlia	Cimișlia
		Albina
		Artimonovca
		Batîr
		Bogdanovca Nouă
		Bogdanovca Veche
		Cenac
		Ciucur-Mingir
		Codreni
		Coștangalia
		Dimitrovca
		Ecaterinovca
		Fetița
		Gradiște
		Gura Galbenei
		Hîrtop
		Ialpug
		Ialpujeni
		Iurievca
		Ivanovca Nouă
		Javgur
		Lipoveni
		Marienfeld
		Maximeni
		Mereni
		Mihailovca
		Munteni
		Porumbrei
		Prisaca
		Sagaidac
		Sagaidacul Nou
		Satul Nou
		Schinoșica
		Selemet
		Suric
		Topala
		Troițcoe

		Valea Perjei
		Zloți, loc. st. cf.
		Basarabeasca
		Abaclia
		Başcalia
		Bogdanovca
		Carabetovca
		Carabiber
		Iordanovca
		Iserlia
		Ivanovca
		Sadaclia
7.	Comrat	Comrat
		Alexeevca
		Avdarma
		Beşalma
		Bugeac
		Chioselia Rusă
		Chirsova
		Cioc-Maidan
		Congaz
		Congazcicul de Jos
		Congazcicul de Sus
		Cotovscoe
		Dezghingea
		Duduleşti
		Ferapontievca
		Svetlii
		Ceadir-Lunga
		Baurci
		Beşghioz
		Cazaclia
		Chiriet-Lunga
		Copceac
		Gaidar
		Joltai
		Tomai
8.	Criuleni	Criuleni
		Bălăbăneşti
		Bălăşeşti
		Bălţata
		Bălţata de Sus
		Boşcana
		Chetroasa
		Cimişeni
		Ciopljeni
		Corjova

	Coșernița
	Cruglic
	Dolinnoe
	Drășliceni
	Dubăsarii Vechi
	Hîrtopul Mare
	Hîrtopul Mic
	Hrușova
	Ișnovăț
	Izbiște
	Jevreni
	Logănești
	Mașcăuți
	Măgdăcești
	Mălăiești
	Mălăieștii Noi
	Mărdăreuca
	Miclești
	Ohrincea
	Onițcani
	Pașcani
	Porumbeni
	Ratuș
	Răculești
	Rîșcova
	Sagaidac
	Sagaidacul de Sus
	Slobozia-Dușca
	Stețcani
	Valea Coloniței
	Valea Satului
	Zăicana
	Zolonceni
	Dubăsari
	Afanasievca
	Alexandrovca Nouă
	Bosca
	Calinovca
	Cocieri
	Coicova
	Comisarovca Nouă
	Corjova
	Coșnița
	Coșnița Nouă
	Crasnîi Vinogradari
	Doibani I
	Doibani II

	Doroțcaia
	Dubău
	Dzerjinscoe
	Goian
	Goianul Nou
	Harmațca
	Holercani
	Iagorlîc
	Lunga
	Lunga Nouă
	Mahala
	Marcăuți
	Molovata
	Molovata Nouă
	Oxentea
	Pîrîta
	Pohrebea
	Pohrebea Nouă
	Roghi
	Țîbuleuca
	Ustia
	Vasilievca
	Grigoriopol
	Bîcioc
	Bruslachi
	Butor
	Carmanova
	Cernița
	Colosova
	Cotovca
	Crasnaia Besarabia
	Crasnaia Gorca
	Crasnoe
	Crasnogorca
	Delacău
	Fedoseevca
	Hîrtop
	Hlinaia
	India
	Maiac
	Marian
	Mălăiești
	Mocearovca
	Mocreachi
	Novovladimirovca
	Pobeda
	Speia

		Șipca
		Tașlic
		Teiu
		Tocmagiu
		Vesioloe
		Vinogradnoe
9.	Drochia	Drochia
		Antoneuca
		Baroncea
		Baroncea Nouă
		Ceapaevca
		Chetrosu
		Cotova
		Dominteni
		Drochia
		Fîntînița
		Ghizdita, loc. st. cf.
		Gribova
		Hăsnășenii Mari
		Hăsnășenii Noi
		Holoșnița Nouă
		Iliciovca
		Lazo
		Maramonovca
		Măcăreuca
		Miciurin
		Mîndîc
		Moara de Piatră
		Nicoreni
		Ochiul Alb
		Palanca
		Pelinia
		Pelinia, loc. st. cf.
		Pervomaiscoe
		Petreni
		Popeștii de Jos
		Popeștii de Sus
		Popeștii Noi
		Sergheuca
		Sofia
		Șalvirii Noi
		Șalvirii Vechi
		Șuri
		Șurii Noi
		Țarigrad
		Zgurița
		Dondușeni

Arionești
Baraboi
Boroseni
Braicău
Briceni
Briceva
Caraiman
Cernoleuca
Climăuți
Codrenii Noi
Corbu
Crișcăuți
Dondușeni
Elenovca
Elizavetovca
Frasin
Horodiște
Moșana
Octeabriscoe
Pivniceni
Plop
Pocrovca
Rediul Mare
Scăieni
Sudarca
Teleșeuca
Teleșeuca Nouă
Tîrnova
Țaul
Rîșcani
Alexăndrești
Aluniș
Armanca
Avrămeni
Balanul Nou
Boroseni Noi
Braniște
Bulhac
Cepăria
Ciobanovca
Ciubara
Corlăteni
Costești
Cucuietii Noi
Cucuietii Vechi
Dămășcani
Druța

		Dumeni
		Duruitoarea
		Duruitoarea Nouă
		Gălășeni
		Grinăuți
		Hiliuți
		Horodiște
		Ivănești
		Lupăria
		Malinovscoe
		Mălăiești
		Mihăileni
		Mihăilenii Noi
		Moșeni
		Nihoreni
		Păscăuți
		Petrușeni
		Pîrjota
		Pociumbăuți
		Pociumbeni
		Proscureni
		Răcăria
		Rămăzan
		Recea
		Reteni
		Reteni-Vasileuți
		Singureni
		Slobozia-Recea
		Sturzeni
		Sverdiac
		Șaptebani
		Știubeieni
		Șumna
		Ușurei
		Vasileuți
		Văratic
		Zăicani
10.	Edineț	Edineț
		Alexeevca
		Alexăndreni
		Bădragii Noi
		Bădragii Vechi
		Bleșteni
		Brătușeni
		Brătușenii Noi
		Brînzeni
		Burlănești

	Buzdugeni
	Cepeleuți
	Chetroșica Nouă
	Chetroșica Veche
	Chiurt
	Clișcăuți
	Constantinovca
	Corpaci
	Cuconeștii Noi
	Cuconeștii Vechi
	Cupcini
	Fetești
	Fântina Albă
	Gașpar
	Goleni
	Gordinești
	Gordineștii Noi
	Hancăuți
	Hincăuți
	Hlinaia
	Hlinaia Mică
	Iachimeni
	Lopatnic
	Onești
	Parcova
	Poiana
	Rîngaci
	Rotunda
	Ruseni
	Slobodca
	Stolniceni
	Șofrîncani
	Terebna
	Tîrnova
	Trinca
	Vancicăuți
	Viișoara
	Volodeni
	Zăbriceni
	Briceni
	Balasinești
	Bălcăuți
	Beleaviniți
	Berlinți
	Bezeda
	Bocicăuți
	Bogdănești

	Bulboaca
	Caracușenii Noi
	Caracușenii Vechi
	Chirilovca
	Colicăuți
	Corjeuți
	Coteala
	Cotiujeni
	Criva
	Drepcăuți
	Grimăncăuți
	Grimești
	Groznița
	Halahora de Jos
	Halahora de Sus
	Hlina
	Larga
	Lipcani
	Mărcăuți
	Mărcăuții Noi
	Medveja
	Mihăileni
	Pavlovca
	Pererita
	Slobozia-Medveja
	Slobozia-Șirăuți
	Șirăuți
	Tabani
	Tețcani
	Trebișăuți
	Trestieni
	Ocița
	Berezovca
	Bîrlădeni
	Bîrnova
	Calarașovca
	Clocușna
	Codreni
	Corestăuți
	Dîngeni
	Frunză
	Gîrbova
	Grinăuți
	Grinăuți
	Grinăuți-Moldova
	Grinăuți-Raia
	Hădărăuți

		Lencăuți
		Lipnic
		Maiovca
		Mereșeuca
		Mihălășeni
		Naslavcea
		Ocnița
		Otaci
		Paladea
		Paustova
		Rediul Mare
		Rujnița
		Sauca
		Stălinești
		Unguri
		Vălcineț
		Verejeni
11.	Hîncești	Hîncești
		Anini
		Bălceana
		Bobeica
		Boghiceni
		Bozieni
		Brătianovca
		Bujor
		Buțeni
		Caracui
		Călmățui
		Cărpineanca
		Cărpineni
		Cățeleni
		Chetroșeni
		Cioara
		Ciuciuleni
		Cornești
		Coroliovca
		Costești
		Cotul Morii
		Crasnoarmeiscoe
		Dahnovici
		Dancu
		Drăgușeni
		Drăgușenii Noi
		Dubovca
		Feteasca
		Fîrlădeni
		Frasin

	Fundul Galbenei
	Horjești
	Horodca
	Ivanovca
	Lăpușna
	Leușeni
	Logănești
	Marchet
	Mereșeni
	Mingir
	Mirești
	Negrea
	Nemțeni
	Obileni
	Onești
	Pașcani
	Pereni
	Pervomaiscoe
	Pogănești
	Rusca
	Sărata-Galbenă
	Sărata-Mereșeni
	Sărăteni
	Secăreni
	Secărenii Noi
	Semionovca
	Sofia
	Stolniceni
	Strîmbeni
	Șipoteni
	Tălăiești
	Valea Florii
	Voinescu
	Leova
	Băiuș
	Beștemac
	Borogani
	Cazangic
	Ceadâr
	Cîmpul Drept
	Cîzlar
	Cneazevca
	Cociulia Nouă
	Colibabovca
	Covurlui
	Cupcui
	Cuporani

		Filipeni
		Frumușica
		Hănășenii Noi
		Hîrtop
		Iargara
		Meșeni
		Nicolaevca
		Orac
		Pitești
		Romanovca
		Sărata Nouă
		Sărata-Răzești
		Sărăteni
		Sărățica Nouă
		Sărățica Veche
		Seliște
		Sîrma
		Tigheci
		Tochile-Răducani
		Tomai
		Tomaiul Nou
		Troian
		Troița
		Victoria
		Vozneseni
12.	Orhei	Orhei
		Andreevca
		Berezlogi
		Biești
		Bolohan
		Brănești
		Brăviceni
		Breanova
		Budăi
		Bulăiești
		Butuceni
		Camencea
		Chiperceni
		Cihoreni
		Ciocîlteni
		Cișmea
		Clișova
		Clișova Nouă
		Crihana
		Cucuruzeni
		Cucuruzenii de Sus
		Curchi

Dișcova
Donici
Fedoreuca
Furceni
Ghetlova
Hîjdieni
Hulboaca
Inclueț
Isacova
Ivancea
Izvoare
Jeloboc
Jora de Jos
Jora de Mijloc
Jora de Sus
Lopatna
Lucășeuca
Mana
Mălăiești
Mitoc
Mîrzaci
Mîrzești
Morovaia
Morozeni
Neculăieuca
Noroceni
Ocnița-Răzeși
Ocnița-Țărani
Pelivan
Peresecina
Piatra
Pocșești
Podgoreni
Pohorniceni
Pohrebeni
Puținței
Sămănanca
Seliște
Sirota
Slobozia-Hodorogea
Step-Soci
Susleni
Șercani
Tabăra
Teleșeu
Tîrzieni
Trebujeni

Vatici
Vîprova
Vîșcăuți
Voroteț
Zahoreni
Zorile
Șoldănești
Alcedar
Chipeșca
Climăuții de Jos
Cobîlea
Cobîlea, loc. st. cf.
Cot
Cotiujenii Mari
Curătura
Cușelăuca
Cușmirca
Dobrușa
Fuzăuca
Găuzeni
Glinjeni
Lelina
Mihuleni
Odaia
Olișcani
Parcani
Pohoarna
Poiana
Răspopeni
Recești
Rogojeni
Rogojeni, loc. st. cf.
Salcia
Sămășcani
Socola
Șestaci
Șipca
Vadul-Rașcov
Zahorna
Rezina
Boșernița
Buciușca
Bușăuca
Cinișeuți
Ciorna
Cogîlniceni
Cuizăuca

	Echimăuți
	Ghiduleni
	Gordinești
	Horodiște
	Ignăței
	Lalova
	Lipcenii
	Mateuți
	Meșeni
	Mincenii de Jos
	Mincenii de Sus
	Nistrenii
	Otac
	Păpăuți
	Peciște
	Pereni
	Piscărești
	Pripiceni-Curchi
	Pripiceni-Răzeși
	Roșcani
	Roșcanii de Jos
	Roșcanii de Sus
	Saharna
	Saharna Nouă
	Sîrcova
	Slobozia-Horodiște
	Solonceni
	Stohnaia
	Tarasova
	Trifești
	Țahnăuți
	Țareuca
	Țipova
	Telenești
	Bănești
	Băneștii Noi
	Bogzești
	Bondareuca
	Brînzarii Noi
	Brînzarii Vechi
	Budăi
	Căzănești
	Chersac
	Chiștelnița
	Chițcanii Noi
	Chițcanii Vechi
	Ciofu

Ciulucani
Cîșla
Codru
Codrul Nou
Coropceni
Crăsnășeni
Cucioaia
Cucioaia Nouă
Dobrușa
Flutura
Ghermănești
Ghiliceni
Hirișeni
Hîrtop
Inești
Leușeni
Mihălașa
Mihălașa Nouă
Mîndra
Mîndrești
Negureni
Nucăreni
Ordășei
Pistruieni
Pistruienii Noi
Ratuș
Sărătenii Noi
Sărătenii Vechi
Scorțeni
Suhuluceni
Tîrșiței
Țîntăreni
Vadul-Leca
Vadul-Leca Nou
Văsieni
Verejeni
Zahareuca
Zăicani
Zăicanii Noi
Zgărdești
Rîbnița
Alexandrovca
Andreevca
Basarabca
Beloci
Bodeni
Broșteni

Buschi
Butuceni
Camenca
Caterinovca
Chirov
Cobasna
Cobasna, loc. st. cf.
Constantinovca
Crasnencoe
Crasnii Octeabri
Cuzmin
Dimitrova
Frunzauca
Gherșunovca
Ghidirim
Haraba
Hîrjău
Hristoforovca
Hrușca
Iantarnoe
Ivanovca
Jura
Lenin
Lîsaia Gora
Mihailovca
Mihailovca Nouă
Mocra
Molochișul Mare
Molochișul Mic
Novaia Jizni
Ocnîța
Ofatinți
Pervomaisc
Pîcalova
Plopi
Pobeda
Podoima
Podoimița
Popencu
Rașcov
Rotari
Sadchi
Sărăței
Severinovca
Slobozia-Rașcov
Socolovca
Solnecinoe

		Sovietscoe
		Stanislavca
		Stroiești
		Suhaia Rîbnița
		Șevcenco
		Șmalena
		Ulmu
		Ulmul Mic
		Vadul Turcului
		Valea Adîncă
		Vasilevca
		Vărăncău
		Vladimirovca
		Voitovca
		Zaporojeț
		Zăzuleni
13.	Soroca	Soroca
		Alexandru cel Bun
		Balinți
		Balinții Noi
		Bădiceni
		Băxani
		Bulboci
		Bulbocii Noi
		Căinarii Vechi
		Cerlina
		Cosăuți
		Cremenciug
		Cureșnița
		Cureșnița Nouă
		Dărcăuți
		Dărcăuții Noi
		Decebal
		Dubna
		Dumbrăveni
		Egoreni
		Floriceni
		Grigorăuca
		Holoșnița
		Hristici
		Iarova
		Inundeni
		Iorjnița
		Livezi
		Lugovoe
		Mălcăuți
		Nimereuca

Niorcani
Oclanda
Ocolina
Parcani
Pîrlița
Racovăț
Redi-Cereșnovăț
Regina Maria
Rublenița
Rublenița Nouă
Rudi
Ruslanovca
Schineni
Schinenii Noi
Slobozia-Cremene
Slobozia Nouă
Slobozia-Vărăncău
Sobari
Soloneț
Stoicani
Șeptelici
Șolcani
Tătărăuca Nouă
Tătărăuca Veche
Tolocănești
Trifăuți
Țepilova
Valea
Vanțina
Vanțina Mică
Vasilcău
Vădeni
Vărăncău
Visoca
Voloave
Volovița
Zastînca
Florești
Alexandrovca
Alexeevca
Antonovca
Băhrinești
Bezeni
Bobulești
Bursuc
Cașunca
Căprești

	Cenușa
	Cernița
	Chirilovca
	Ciripcău
	Ciutulești
	Coșernița
	Cuhureștii de Jos
	Cuhureștii de Sus
	Cunicea
	Domulgeni
	Dumitreți
	Făgădău
	Frumușica
	Frumușica Nouă
	Frunzești
	Ghindești (oraș)
	Ghindești (sat)
	Gura Camencii
	Gura Căinarului
	Gvozdova
	Hîrtop
	Iliciovca
	Ion Vodă
	Ivanovca
	Izvoare
	Japca
	Lunga
	Maiscoe
	Mărculești (oraș)
	Mărculești (sat)
	Mărinești
	Mihailovca
	Napadova
	Nicolaevca
	Nicolaevca
	Octeabriscoe
	Prajila
	Prodănești
	Prodăneștii Vechi
	Putinești
	Răduleni Noi
	Răduleni Vechi
	Roșietici
	Roșieticii Vechi
	Sănătăuca
	Scăieni
	Sevirova

		Sîrbești
		Sîrceni
		Ștefănești
		Temleuți
		Tîrgul Vertiujeni
		Trifănești
		Țipordei
		Țîra
		Țîra, loc. st. cf.
		Unchitești
		Unchitești, loc. st. cf.
		Valea Rădoaiei
		Vărvăreuca
		Văscăuți
		Vertiujeni
		Zarojeni
		Zăluceni
14	Strășeni	Strășeni
		Bucovăț
		Căpriană
		Chirianca
		Ciobanca
		Codreanca
		Cojușna
		Dolna
		Drăgușeni
		Făgureni
		Gălești
		Găleștii Noi
		Ghelăuza
		Gornoe
		Greblești
		Huzun
		Lozova
		Lupa-Recea
		Mărtinești
		Micăuți
		Micleușeni
		Negrești
		Onești
		Pănășești
		Rassvet
		Rădeni
		Recea
		Romănești
		Roșcani
		Saca

Scoreni
Sireți
Stejăreni
Tătărești
Țigănești
Voinova
Vorniceni
Zamciogi
Zubrești
Călărași
Bahmut
Bahmut, loc. st. cf.
Bahu
Bravicea
Buda
Bularda
Căbăiești
Dereneu
Duma
Frumoasa
Hirova
Hîrbovăț
Hîrjauca
Hoginești
Horodiște
Leordoaia
Meleșeni
Mîndra
Nișcani
Novaci
Onișcani
Oricova
Palanca
Parcani
Păulești
Peticeni
Pitușca
Pîrjolteni
Podul Lung
Răciula
Rădeni
Sadova
Săseni
Schinoasa
Selișteea Nouă
Sipoteni
Sverida

		Temeleuți
		Tuzara
		Țibirica
		Ursari
		Vălcineț
		Vărzăreștii Noi
		Nisporeni
		Băcșeni
		Bălănești
		Bălăurești
		Bărboieni
		Boldurești
		Bolțun
		Brătuleni
		Bursuc
		Călimănești
		Chilișoaia
		Ciorești
		Ciutești
		Cîrnești
		Cristești
		Drojdieni
		Găureni
		Grozești
		Heleșteni
		Isăicani
		Iurceni
		Luminița
		Marinici
		Milești
		Mîrzoaia
		Odaia
		Odobești
		Păruceni
		Seliște
		Selișteni
		Soltănești
		Șendreni
		Șișcani
		Valea Nîrnovei
		Valea - Trestieni
		Vărzărești
		Vînători
		Vulcănești
		Zberoaia
15.	Ungheni	Ungheni
		Agronomovca

Alexeevca
Blindești
Boghenii Noi
Boghenii Vechi
Buciumeni
Buciumeni, loc. c.f.
Bulhac
Bumbăta
Bușila
Buzduganii de Jos
Buzduganii de Sus
Cetireni
Chirileni
Cioropcani
Condrătești
Cornești (oraș)
Cornești (sat)
Cornova
Costuleni
Coșeni
Curtoaia
Drujba
Elizavetovca
Floreni
Florești
Florițoaia Nouă
Florițoaia Veche
Frăsinești
Gherman
Grăseni
Grozasca
Hîrcești
Hristoforovca
Izvoreni
Leordoiaia
Lidovca
Măcărești
Măgurele
Mănoilești
Medeleni
Mircești
Mînzătești
Morenii Noi
Morenii Vechi
Năpădeni
Negurenii Noi
Negurenii Vechi

		Novaia Nicolaevca
		Petrești
		Petrești, loc. c. f.
		Pîrlița
		Poiana
		Pojarna
		Rădenii Vechi
		Rezina
		Romanovca
		Săghieni
		Sculeni
		Semeni
		Sinești
		Stolniceni
		Șicovăț
		Teșcureni
		Todirești
		Țîghira
		Unțești
		Valea Mare
		Veverița
		Vulpești
		Zagarancea
		Zăzulenii Noi
		Zăzulenii Vechi
16.	Ialoveni	Ialoveni
		Alexandrovca
		Bardar
		Bălțați
		Budăi
		Cărbuna
		Cigîrleni
		Costești
		Dănceni
		Gangura
		Găureni
		Hansca
		Homuteanovca
		Horești
		Horodca
		Malcoci
		Mileștii Mici
		Mileștii Noi
		Misovca
		Molești
		Nimoreni
		Piatra Albă

	Pojăreni
	Puhoi
	Răzeni
	Ruseștii Noi
	Ruseștii Vechi
	Sociteni
	Suruceni
	Țipala
	Ulmu
	Văratic
	Văsieni
	Zîmbreni

Anexa nr. 3

Curțile de apel și judecătoriile din circumscripțiile acestora

Curtea de apel	Localitatea de reședință a curții de apel	Judecătoriile din circumscripția curții de apel	Sediul central al judecătoriei
Centru	Chișinău	Chișinău	Chișinău
		Ialoveni	Ialoveni
		Strășeni	Strășeni
		Criuleni	Criuleni
		Orhei	Orhei
		Anenii Noi	Anenii Noi
		Căușeni	Căușeni
Nord	Bălți	Bălți	Bălți
		Edineț	Edineț
		Drochia	Drochia
		Soroca	Soroca
		Ungheni	Ungheni
Sud	Cahul (sediul central) Comrat (sediul secundar)	Comrat	Comrat
		Cahul	Cahul
		Cimișlia	Cimișlia
		Hîncești	Hîncești”

Art. II. – Legea nr. 76/2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr. 184 - 192, art. 387), se modifică după cum urmează:

1. Articolul 1 alineatul (1):
 la litera b), după cuvântul „Fălești” se completează cu textul „,Glodeni”;
 la litera d), cuvântul „judecătoriile” se substituie cu cuvântul „judecătoria”, iar
 cuvintele „și Leova” se exclud;
 la litera e), textul „,Donușeni” se exclude;
 la litera f), după cuvântul „Cantemir” se completează cu textul „,Vulcănești”;
 la litera i), cuvântul „judecătoriile” se substituie cu cuvântul „judecătoria”, iar
 cuvintele „și Vulcănești” se exclud;
 la litera k), cuvântul „Glodeni” se substituie cu cuvântul „Donușeni”;
 la litera m), cuvântul „Ialoveni” se substituie cu cuvântul „Leova”;
 se completează cu litera m¹) cu următorul cuprins:
 „m¹) Judecătoria Ialoveni se creează prin dezmembrare cu separare de
 judecătoria Hîncești”.

2. Anexa va avea următorul cuprins:

„Anexă

**Sediile judecătoriilor
 în perioada 1 ianuarie 2017 – 31 decembrie 2027**

Nr.	Judecătoria	Sediul central	Alte sedii
1	Chișinău	Sect. Botanica, mun. Chișinău	
			Sect. Buiucani, mun. Chișinău
			Sect. Centru, mun. Chișinău
			Sect. Ciocana, mun. Chișinău
			Sect. Rîșcani, mun. Chișinău
2	Bălți	Bălți	
			Fălești
			Sîngerei
			Glodeni
3	Anenii Noi	Anenii Noi	
			Bender (Varnița)
4	Cimișlia	Cimișlia	
			Basarabeasca
5	Edineț	Edineț	
			Briceni
			Ocnița
6	Cahul	Cahul	

			Taraclia
			Cantemir
			Vulcănești
7	Strășeni	Strășeni	
			Călărași
8	Căușeni	Căușeni	
			Ștefan Vodă
9	Comrat	Comrat	
			Ceadâr-Lunga
10	Criuleni	Criuleni	
			Dubăsari
11	Drochia	Drochia	
			Rîșcani
			Dondușeni
12	Soroca	Soroca	
			Florești
13	Hîncești	Hîncești	
			Leova
14	Ungheni	Ungheni	---
15	Orhei	Orhei	
			Șoldănești
			Rezina
			Telenești
16	Ialoveni	Ialoveni	---

Art. III. – Dispoziții finale și tranzitorii

(1) Prezenta lege intră în vigoare la 1 martie 2024, cu excepția modificărilor din anexa nr. 2 la Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească, ce se referă la atribuirea localităților din raionul Nisporeni la circumscripția judecătorei Strășeni, care se vor aplica odată cu darea în exploatare a noului sediu al judecătorei Strășeni.

(2) Judecătoria Ialoveni va desfășura activitatea în sediul Ialoveni al judecătorei Hîncești. Transmiterea în gestiunea Judecătorei Ialoveni a bunurilor imobile și mobile aferente sediului Ialoveni al judecătorei Hîncești, se va realiza în conformitate cu Regulamentul cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate publică, aprobat de Guvern.

(3) Până la 1 martie 2024:

1) Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești va asigura reconfigurarea, în modul corespunzător, a Programului integrat de gestionare a dosarelor.

2) Consiliul Superior al Magistraturii:

a) va aproba numărul de judecători din cadrul judecătoriilor indicate la Art. II pct. 1;

b) va aproba modul de repartizare a acestora în sediile judecătoriilor indicate la Art. II pct. 1 potrivit sarcinii de muncă per sistem și va asigura transferul judecătorilor vizați;

c) va aproba regulile de bază privind specializarea judecătorilor;

d) va stabili și va aproba numărul de unități de personal pentru secretariatele judecătoriilor indicate la Art. II pct. 1, precum și modul de repartizare a personalului în toate sediile judecătoriilor vizate.

3) președinții judecătoriilor indicate la Art. II pct. 1 vor efectua inventarierea și evaluarea elementelor de activ și de pasiv și vor întocmi situațiile financiare de fuziune ale sediilor respective.

(4) Până la 1 iulie 2024, Consiliul Superior al Magistraturii va organiza concursuri pentru suplinirea funcțiilor vacante de președinte și vicepreședinte a judecătoriilor indicate la Art. II pct. 1, conform prevederilor Legii nr. 514-XIII din 6 iulie 1995 privind organizarea judecătorească;

(5) Până la 1 septembrie 2024, președinții judecătoriilor indicate la Art. II pct. 1:

a) vor stabili modul de specializare a judecătorilor;

b) vor asigura transferul de la o judecătorie la alta a unităților de greșeri, de asistenți judiciari și a altui personal angajat în secretariate, care activează în sediile judecătoriilor vizate.

(6) Cererile pe cauzele penale, contravenționale, civile și de contencios administrativ, depuse la judecătoriile indicate la Art. II pct. 1 și repartizate spre examinare judecătorilor care activează în sediile vizate, vor fi examinate, în condițiile legii, de către judecătorii cărora le-au fost repartizate până la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(7) Dosarele și alte documente aflate în arhiva sediilor judecătoriilor indicate la Art. II pct. 1 se păstrează la sediile respective, până la crearea condițiilor de păstrare centralizată a acestora în sediile centrale ale instanțelor judecătorești.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(privind revizuirea hărții judiciare)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative (privind revizuirea hărții judiciare) a fost elaborat de către Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul actului normativ a fost elaborat în vederea realizării acțiunii nr. 3.1.1 din Strategia privind asigurarea independenței și integrității sectorului justiției pentru anii 2022 – 2025, aprobată prin Legea nr. 211/2021: „*Analiza hărții judiciare în vederea identificării necesităților de revizuire a unor circumscripții între instanțele existente din perspectiva corespunderii acestora necesităților sistemului judiciar și ale justițiabilului, după caz modificarea Legii nr. 76/2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești*”.

Prin intermediul proiectului **se propune atingerea următoarelor obiective:**

- consolidarea capacităților instituționale ale instanțelor judecătorești;
- îmbunătățirea calității actului de justiție și sporirea eficienței instanțelor judecătorești;
- asigurarea utilizării cât mai eficiente a fondurilor publice disponibile pentru instanțele judecătorești;
- îmbunătățirea calității justiției, inclusiv prin asigurarea repartizării uniforme a volumului de lucru în instanțele judecătorești;
- crearea premiselor pentru specializarea judecătorilor;
- modificarea arhitecturii instanțelor de apel.

În vederea identificării modului optim de reorganizare a sistemului instanțelor judecătorești, prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 59/6 din 16 aprilie 2020, a fost aprobat Planul de acțiuni al Consiliului Superior al Magistraturii (în continuare - CSM) pentru anul 2020.

În context, în scopul realizării acțiunilor respective, prin Hotărârea CSM nr. 122/10 din 26 mai 2020 a fost creat grupul de lucru pentru a analiza harta judiciară în vederea identificării necesităților de revizuire a unor circumscripții între instanțele existente din perspectiva corespunderii acestora necesităților sistemului judiciar și ale justițiabilului și, după caz, modificarea *Legii nr. 76/2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești*.

Grupul de lucru și-a propus drept scop evaluarea rezultatelor implementării reformei de organizare a sistemului judecătoresc și înaintarea propunerilor de modificare a hărții judiciare, necesare pentru buna funcționare a instanțelor și realizarea drepturilor și necesităților justițiabililor.

Pe parcursul anului 2023, semestrul I au fost organizate mai multe runde de discuții publice cu privire la optimizarea hărții judiciare din Republica Moldova, cu participarea reprezentanților sistemului judecătoresc și altor subiecți interesați.

În altă ordine de idei, în luna iulie 2021 a fost elaborat „Raportul privind evaluarea reformei judiciare”¹, realizat în cadrul Proiectului Uniunii Europene „Sprijin pentru prevenirea eficientă și combaterea corupției în sectorul justiției din Moldova”. Raportul conține constatări cu privire la numărul de instanțe de judecată, numărul de judecători, amplasarea sediilor judecătoriilor, volumul de lucru per judecător, volumul de lucru per instanță, infrastructura căilor de acces la instanțele de judecată reorganizate, numărul de angajați, evaluarea clădirilor și evaluarea implicațiilor financiare.

La fel, raportul cuprinde recomandări ce pot fi implementate pe termen scurt sau lung, inclusiv propuneri de modificare a *Legii nr. 76/2016 cu privire la reorganizarea instanțelor judecătorești*.

Membrii grupului de lucru au analizat posibilitatea implementării recomandărilor propuse în raport în vederea organizării amplasării cât mai eficiente a instanțelor judecătorești, care să răspundă interesului public de acces la justiție, să asigure distribuția echitabilă a sarcinilor între instanțele judecătorești, utilizarea eficientă a fondurilor publice, precum și să creeze premise pentru specializarea judecătorilor. Grupul de lucru a prezentat posibilele opțiuni cu referire la reorganizarea instanțelor judecătorești, care au fost analizate, fiind identificate cele mai oportune și fezabile soluții.

În scopul identificării celei mai optime soluții destinate reorganizării hărții judecătorești s-a ținut cont și de criteriile de amplasare și amenajare a teritoriilor clădirilor pentru instanțele judecătorești, aprobate prin *Ordinul ministrului justiției nr. 1136/2017* cu privire la cerințele standard ale unei instanțe judecătorești din Republica Moldova.

Astfel, urmare a analizei efectuate atât de către reprezentanții grupului de lucru, cât și de către experții externi, s-a ajuns la concluzia că o eventuală reorganizare a unor circumscripții judecătorești este iminentă, or, instanțele ca și orice alte instituții ale statului ar trebui să fie accesibile. Accesibilitatea poate implica disponibilitatea instanțelor competente în a primi cereri, existența condițiilor de acces fizic în instanțe, accesul la informație, accesibilitatea hotărârilor judecătorești. Menționăm că accesibilitatea se poate referi inclusiv la poziționarea geografică a unei instanțe. Locația îndepărtată nu trebuie să constituie un impediment pentru participarea în mod efectiv a părților la procedurile judiciare. De asemenea, accesibilitatea se referă și la modul de acces în sedii a persoanelor cu probleme de sănătate.

¹ Raportul poate fi accesat la linkul: https://crjm.org/wp-content/uploads/2022/05/Final-Report-JMA_Ro.pdf

Practica a demonstrat că instanțele mici sunt ineficiente, întreținerea sediilor acestora este costisitoare și nu contribuie la crearea unui mediu de muncă eficient, afectând astfel în mod negativ imaginea sistemului. Revizuirea hărții judiciare urmează a fi realizată din perspectiva numărului de locuitori în regiune, numărului de judecători în fiecare instanță, condițiile clădirii, volumului de lucru, și infrastructura localității.

La fel, în „Raportul privind evaluarea reformei judiciare” se concluzionează că revizuirea hărții judiciare este una necesară, bazându-se pe următoarele raționamente:

- crearea condițiilor pentru îmbunătățirea calității actului justiției și pentru utilizare eficientă a finanțelor publice în sectorul judecătoresc;
- stabilirea unui echilibru real în activitatea judiciară între instanțele de judecată de același nivel;
- asigurarea distribuirii aleatorii a cauzelor în instanțe;
- îmbunătățirea sistemului de recrutare a personalului de specialitate în instanțe.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În scopul identificării soluției optime, s-a ținut cont de următoarele argumente:

- *Imposibilitatea formării completelor de judecată în sediile unde activează un număr mic de judecători*, fiind necesară deplasarea judecătorilor din alt sediu al instanței pentru formarea completelor de judecată, implicând cheltuieli suplimentare de transport și timp. De exemplu, sediul Leova al Judecătoriei Cimișlia, sediul Dubăsari al Judecătoriei Anenii Noi, sediul Varnița al Judecătoriei Anenii Noi, sediul Vulcănești și sediul Ceadâr-Lunga al Judecătoriei Comrat etc, majoritatea sediilor având un număr de până la 3 judecători, în unele cazuri - 2 judecători.

- *Sporirea sarcinii de muncă pentru judecătorii din unele sedii ale judecătoriilor*, determinată de prevederile art. 38, 39 ale CPC, conform cărora părțile la proces pot depune cererea de chemare în judecată la oricare din sediile instanței de judecată. Potrivit datelor înregistrate în ultimii ani, în perioada 2017-2020 s-a reliefat o tendință a participanților, în mod special a avocaților, de a înregistra acțiunile la sediile centrale, din motivul distanței, infrastructurii și specializării judecătorilor care sunt într-un număr mai mare la sediile centrale. Or, pentru eludarea repartizării aleatorii și pentru a avea certitudinea repartizării cererii la judecătorul dorit, părțile în proces înregistrează acțiunea la sediile secundare, în cadrul cărora sunt 2-3 judecători, dintre care din anumite motive (boala, concediu etc.), în Programul integrat de gestionare a dosarelor (în continuare - PIGD) 1-2 judecători sunt blocați și dosarul se repartizează direct judecătorului activ în PIGD, ales indirect la dorința părții.

- *Tergiversarea examinării cererilor de recuzare/abținere sau a celor de accelerare a examinării cauzei* de un judecător sau complet de judecată în cazul imposibilității transmiterii cererii spre examinare unui alt judecător sau complet din același sediu, or, potrivit art. 53 alin. (2) din CPC, „Recuzarea judecătorului se hotărăște, în lipsa acestuia,

de un alt judecător sau de un alt complet de judecată, de regulă în aceeași zi [...]. Cererea de recuzare se soluționează în cel mult 5 zile din momentul depunerii.”, iar conform art. 35 alin. (1) și (2) din CPP, „Recuzarea sau abținerea judecătorului se soluționează de un alt judecător sau, după caz, de un alt complet de judecată [...]. Examinarea cererii de recuzare sau a declarației de abținere se face în aceeași zi [...]. În cazul în care nu se poate forma un nou complet de judecată în aceeași instanță, recuzarea se soluționează, în cel mult 10 zile de la primirea dosarului, de instanța ierarhic superioară”.

- *Costuri și timp suplimentar pentru transmiterea documentelor între sedii.* După reorganizare, în unele sedii centrale ale judecătoriilor se atestă cheltuieli mai mari, ce țin de prestarea serviciilor de curier, ce fac legătura dintre sediul central și sediile secundare, acest fapt fiind caracteristic pentru distanțe lungi. De exemplu, în cazul Judecătoriei Hâncești ce are sediul secundar în Ialoveni, s-a stabilit o creștere esențială a cheltuielilor de transport, efectuate în scopul de a transmite acte/dosare, cheltuielile de întreținere pentru anul 2020 erau planificate în cuantum de 70 mii lei, iar de facto aceste cheltuieli s-au majorat până la 149 mii lei, în anul 2021 – 113,7 mii lei, iar în anul 2022 – circa 200 mii lei. În mare parte majorarea bugetului per instanță este argumentat prin sporirea cheltuielilor ce țin de procurarea combustibilului.

La fel, la Judecătoria Hâncești și anume, sediul Ialoveni se atestă lipsa cancelariei pentru înregistrarea acțiunilor și cauzelor penale, fapt ce atrage cheltuieli suplimentare zilnice atât pentru personalul administrativ, cât și pentru procurori și justițiabili. Mai mult, pentru distanța Hâncești – Ialoveni, nu există ruta regulată interurbană pentru pasageri, unica posibilitate fiind direcția Hâncești – Chișinău, 14 km, Chișinău - Ialoveni (fiind o linie de troleibuz).

La Judecătoria Cimișlia, cu toate că distanța între sedii este una admisibilă (Cimișlia – Leova – 52 km) este necesar timp suplimentar din cauza stării foarte avariate a drumului ce face legătura dintre ambele orașe.

- *Numărul mic de judecători în anumite sedii secundare, generează condiții de dezvoltare a fenomenului de corupție și/sau de promovare de interese subiective la nivel de localitate, ori PIGD își pierde din utilitate, în condițiile în care repartizarea dosarelor are loc pe fiecare sediu aparte.*

- *O problemă majoră, pentru instanțele judecătorești reprezintă volumul excesiv de dosare aflate în procedura magistraților, situație generată de numărul insuficient de posturi de judecători, de judecătorii suspendați și detașați, precum și de insuficiența funcționarilor publici (grefieri și asistenți judiciari), care contribuie direct la desfășurarea procesului de judecată.*

- *În rezultatul reformei hărții judiciare din anul 2017, în ultimii 5 ani în sediile Judecătoriei Chișinău s-a atestat un volum de lucru disproporționat în raport cu numărul efectiv de judecători, ori în cazul Judecătoriei Chișinău, obiectivul Legii nr. 76/2016 nefiind realizat. Volumul de lucru excesiv afectează în mod negativ calitatea muncii*

judecătorilor din unele instanțe, în raport cu instanțele judecătorești care au un volum de muncă mai mic. Acest fapt, periclitează posibilitatea stabilirii unor indicatori unitari de performanță la nivel de țară, precum și stabilirea unui sistem eficient de evaluare a performanței instanțelor judecătorești.

Totodată, unul din obiectivele Legii nr. 76/2016 a fost specializarea judecătorilor, însă, potrivit „Raportului privind evaluarea reformei judiciare” în unele instanțe judecătorești cu un număr mic de judecători a fost posibilă doar specializarea prin efectul legii pe anumite categorii de dosare (insolvabilitate și contencios administrativ), drept urmare, nu a fost posibil de respectat distribuția echitabilă a sarcinilor între judecători.

Aceste aspecte denotă necesitatea adaptării procesului de reorganizare a instanțelor la necesitățile actuale ale instanțelor judecătorești, fapt susținut și recomandat și de către Comisia Europeană pentru Eficiența Justiției (CEPEJ), prin indicarea următorilor factori cheie: *densitatea populației, dimensiunea instanței, volumul de lucru, fluxul de acțiuni, localizarea geografică, infrastructura și transportul*, precum și cei adiționali: *digitalizarea, facilitățile instanțelor, accesul fizic, nivelul de activitate, soluționarea extrajudiciară a disputelor/medierea, disponibilitatea recrutării personalului instanțelor și cooperarea cu alți actori din sistemul de justiție*, de care urmează a se ține cont în acțiunile de reorganizare a hărții judiciare.

În context, CEPEJ recomandă amplasarea unei instanțe la cca 100.000 locuitori. Cu regret, în perioada anilor 2017-2021 a avut loc o migrare masivă a populației din țară iar conglomerarea cetățenilor din zonele rurale spre centrele urbane nu oferă oportunitatea realizării acestui indicator. Urmare a migrării populației din unele regiuni, mai cu seamă rurale, volumul de muncă al instanțelor a scăzut, iar în orașe acest volum a crescut considerabil, atât în instanța de fond, cât și în cea de apel (ex. Judecătoria și Curtea de Apel Chișinău au înregistrat un volum record de cereri, care fiind raportat la numărul de judecători efectiv angajați a generat majorarea duratei timpului de examinare a dosarelor, a micșorat rata de soluționare a cauzelor. Sarcina de lucru a unui judecător la Curtea de Apel Chișinău este de 3 ori mai mare ca a unui judecător de la Curtea de Apel Comrat și Curtea de Apel Cahul și de 2 ori mai mare ca la un judecător de la Curtea de Apel Bălți).

Astfel, evidențiem că, mecanismele care au fost preconizate pentru a asigura reducerea volumului de muncă per instanță, asigurarea calității actului de justiție și examinarea cauzelor în termeni rezonabili ș.a., nu au funcționat în mod corespunzător, fapt ce impune revizuirea cadrului legal existent, în scopul ameliorării situației și sporirii eficienței instanțelor judecătorești.

Anume în acest scop au fost analizate o serie de opțiuni cu referire la reorganizarea hărții judiciare, cu identificarea celei mai oportune soluții, reieșind din criteriile stabilite în *Regulamentul privind criteriile de stabilire a numărului de judecători în instanțele judecătorești, aprobat prin Hotărârea CSM nr. 175/7 din 26 februarie 2013*, precum:

- organizarea administrativ – teritorială;
- numărul minim de judecători;

- numărul de locuitori în regiune;
- distanța de la localitatea de reședință până la cea mai apropiată instanță de judecată, inclusiv timpul necesar pentru parcurgerea acesteia, precum și nivelul de dezvoltare a infrastructurii drumurilor;
- starea clădirilor instanțelor de judecată.

Astfel, proiectul legii, intervine cu modificări la alin. (1) art. 1 din Legea nr. 76/2016, care prevede reorganizarea sediilor judecătoriilor. În context, precizăm că judecătoriile Chișinău, Anenii Noi, Căușeni, Criuleni, Soroca și Orhei nu vor fi afectate de modificările propuse. În fapt, proiectul vizează crearea judecătoriei Ialoveni și redistribuirea unora din sediile judecătoriilor Bălți, Cimișlia, Edineț, Cahul, Strășeni, Comrat, Drochia, Hâncești și Ungheni.

Reieșind din modificările indicate supra, numărul instanțelor se propune a fi majorat de la 15 la 16 și anume prin crearea Judecătoriei Ialoveni în baza sediului Ialoveni al Judecătoriei Hâncești. Propunerea rezidă din faptul că potrivit datelor statistice numărul populației în orașul Ialoveni se află în permanentă creștere. Concomitent, a crescut și volumul de muncă al judecătorilor.

Pe parcursul anului 2022, Judecătoria Hâncești a avut în examinare 12 575 de cauze, dintre care:

- sediul Hâncești (Central) – 7 679 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2022 fiind de 2 178 cauze;
- sediul Ialoveni – 4 896 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2022 fiind de 1 824 cauze.

Până la data de 30 septembrie 2023, Judecătoria Hâncești a avut în examinare 10 686 cauze, dintre care:

- sediul Hâncești (Central) – 4 259 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2023 fiind de 2 297 cauze;
- sediul Ialoveni – 2 373 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2023 fiind de 1 757 cauze.

Alt argument în susținerea creării Judecătoriei Ialoveni este lipsa infrastructurii între orașele Hâncești și Ialoveni.

Judecătoria Ungheni urmează a fi atribuită circumscripției Curții de Apel Bălți. Precizăm că, la moment, aceasta se află în circumscripția Curții de Apel Chișinău. Acest fapt se impune la fel în contextul volumului de lucru mare per judecător la Curtea de Apel Chișinău.

Pe parcursul anului 2022, Curtea de Apel Chișinău și Curtea de Apel Bălți au avut în examinare 51 556 cauze:

- Curtea de Apel Chișinău – 31 323 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2022 fiind de 11 272 cauze;

- Curtea de Apel Bălți – 7 553 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2022 fiind de 1 408 cauze;

Până la data de 30 septembrie 2023, Curtea de Apel Chișinău și Curtea de Apel Bălți au avut în examinare 43 444 cauze:

- Curtea de Apel Chișinău – 23 072 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2023 fiind de 12 955 cauze;

- Curtea de Apel Bălți – 5 738 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2023 fiind de 1 679 cauze.

Adițional, distanța de la Ungheni până la Chișinău (104 km) este mai mare decât până la Bălți (77 km).

Sediul Leova al Judecătoriei Cimișlia urmează a fi atribuit Judecătoriei Hîncești, în contextul multiplelor adresări ale președinților instanțelor judecătorești respective și ale cetățenilor, precum și urmare a analizelor efectuate de experți. Or, clădirea sediului Leova al Judecătoriei Cimișlia este prea mare pentru un efectiv de 4 judecători (din care 1 judecător este suspendat din funcție), întreținerea acesteia necesită cheltuieli excesive raportat la numărul de cauze examinate. Suplimentar, evidențiem volumul redus de muncă la sediul Leova și anume:

Pe parcursul anului 2022 Judecătoria Cimișlia a avut în examinare 7 574 cauze, dintre care:

- sediul Cimișlia (Central) – 4 228 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2022 fiind de 1 398 cauze;

- sediul Leova – 1 335 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2022 fiind de 586 cauze;

Până la data de 30 septembrie 2023, Judecătoria Cimișlia a avut în examinare 6 516 cauze, dintre care:

- sediul Cimișlia (Central) – 3 238 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2023 fiind de 1 735 cauze;

- sediul Leova – 1 081 cauze parvenite în perioada de referință, restanța la începutul anului 2023 fiind de 461 cauze.

Ca argumente adiționale evidențiem: lipsa specializării judecătorilor, precum și lipsa unei infrastructurii între ambele localități, drum avariat.

Sediul Dondușeni al Judecătoriei Edineț urmează a fi atribuit Judecătoriei Drochia, din considerentul că justițiabilii din raionul Dondușeni întâmpină dificultăți de deplasare la sediul central din or. Edineț.

Din considerente similare se propune ca localitățile din circumscripția sediului Nisporeni al Judecătoriei Ungheni să fie reflectate în circumscripția Judecătoriei Strășeni. Această propunere va intra în vigoare odată cu darea în exploatare a noului sediu al Judecătoriei Strășeni.

Actualul sediu Vulcănești al Judecătoriei Comrat urmează a fi atribuit la Judecătoria Cahul, iar sediul Glodeni al Judecătoriei Drochia urmează a fi atribuit Judecătoriei Bălți.

Sediul Vulcănești al Judecătoriei Comrat, unde la moment activează un singur judecător, urmează a fi atribuit Judecătoriei Cahul, amplasarea teritorială a acesteia fiind mai favorabilă, comparativ cu cea a Judecătoriei Comrat.

În contextul opțiunilor analizate este necesară modificarea Anexei nr. 2 la *Legea nr. 514/1995 privind organizarea judecătorească* în scopul reconfigurării numărului de judecătoria și a localităților din circumscripțiile acestora, conform noii repartizări a sediilor secundare ale instanțelor judecătorești.

Proiectul de lege intervine cu modificări și la Anexa nr. 3 din *Legea nr. 514/1995* în scopul reconfigurării listei curților de apel, redenumirii și reorganizării acestora după cum urmează:

- Curtea de Apel Chișinău – în Curtea de Apel Centru;
- Curtea de Apel Bălți – în Curtea de Apel Nord;
- Curțile de Apel Cahul și Comrat vor forma o instanță unică – Curtea de Apel Sud (cu două sedii).

Opțiunea creării Curții de Apel Sud în incinta a două sedii, unul specializat în examinarea cauzelor penale iar celălalt în examinarea cauzelor civile a fost agreată, inclusiv de către CSM, reieșind din criteriile reorganizării hărții judiciare, menționate anterior.

4. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul nu are drept scop majorarea sau micșorarea numărului general de posturi de judecători sau de angajați ai judecătoriilor și curților de apel. De asemenea, proiectul nu prevede nici o modificare referitor la cuantumul salariului acestora.

Pentru implementarea proiectului va fi necesară redistribuirea de către CSM a numărului de judecători și de angajați ai instanțelor judecătorești conform noii atribuirii a unor sedii secundare ale judecătoriilor, indicate expres în proiect.

După cum a fost menționat supra, referitor la reorganizarea instanțelor judecătorești, proiectul propune:

- a) crearea judecătoriei Ialoveni;
- b) reatribuirea unora din sediile secundare ale judecătoriilor Bălți, Cimișlia, Edineț, Cahul, Strășeni, Comrat, Drochia, Hâncești și Ungheni;
- c) reorganizarea și redenumirea curților de apel.

Crearea Judecătoriei Ialoveni

Odată cu crearea Judecătoriei Ialoveni în baza actualului sediu Ialoveni al Judecătoriei Hîncești va fi necesară crearea funcției de președinte al instanței.

Modul de remunerare a președintelui instanței judecătorești este stabilit în Anexa nr. 4 la *Legea nr. 270/2018 privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar* în felul următor:

B1036	Președinte, cu vechimea în muncă în funcția de judecător de peste 12 ani	114	10,62
B1038	Președinte, cu vechimea în muncă în funcția de judecător de la 6 la 12 ani	112	10,19
B1041	Președinte, cu vechimea în muncă în funcția de judecător de pînă la 6 ani	110	9,77

Art. 10 alin. (2) lit. d) din *Legea bugetului de stat pentru anul 2023 nr. 359/2022* stabilește valoarea de referință pentru judecători în cuantum de 2 850 lei. Drept urmare, salariul lunar pentru președintele judecătorei poate fi de aproximativ 32 070 lei (coeficientul 10,62 * 2 850 lei + 500 lei grad profesional + 1 300 spor lunar în valoare fixă). Fondul anual necesar pentru remunerarea președintelui, incluzând și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii constituie 496, 5 mii lei (salariul lunar 32 070 * 12 luni + 29%).

Dacă funcția de președinte al Judecătorei Ialoveni va fi creată în baza actualei funcții de vicepreședinte care administrează sediul Ialoveni, cheltuielile bugetare anuale vor fi mai mici, o diferență de circa 37,5 mii lei per an.

Totodată, va fi necesară instituirea funcției de șef al Secretariatului Judecătorei Ialoveni. Remunerarea acestuia se va realiza conform Anexei nr. 4 la *Legea nr. 270/2018*, codul funcției „A2065 Șef al secretariatului”, cu salariul lunar de aproximativ 17 933 lei (coeficientul 5,91* 2 500 lei + 375 spor pentru gradul profesional + 1 300 spor lunar în valoare fixă + 1 478 lei spor pentru performanță). Fondul anual necesar pentru remunerarea șefului Secretariatului Judecătorei Ialoveni, incluzând și contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii constituie 277,6 mii lei (salariul lunar 17 933 * 12 luni + 29%).

Oferirea autonomiei instituționale Judecătorești Ialoveni nu implică alte cheltuieli financiare, or, de facto judecătorei și angajații din sediul Ialoveni al Judecătorei Hîncești își vor continua activitatea în aceeași clădire. Suplimentar, o parte din angajații secretariatului Judecătorei Hîncești ar putea fi transferați la Judecătoria Ialoveni. Precizăm că redistribuirea unităților de personal între secretariatele judecătorești urmează a fi efectuată de CSM.

Un plus al creării Judecătorei Ialoveni îl constituie faptul că nu vor mai exista actualele cheltuieli de transport, determinate de deplasarea la sediul central din Hîncești. Totodată, aceste resurse vor fi economisite la comasarea curții de apel Comrat cu Curtea de apel Cahul, astfel vor fi lichidate două funcții administrative: de președinte și de șef al secretariatului.

Cheltuieli neînsemnate va solicita distrugerea și confecționarea sigiliilor pentru instanțele redenumite/create.

Redistribuirea unora din sediile judecătoriilor Bălți, Cimișlia, Edineț, Cahul, Strășeni, Comrat, Drochia, Hâncești și Ungheni

În fapt, judecătorii și angajații din sediile respective își vor continua activitatea la locul actual de muncă, cu deosebirea că, din punct de vedere administrativ, se vor considera că activează în alte judecătorii. În acest scop, CSM urmează să redistribuie numărul de unități de judecători și de personal și să efectueze transferul judecătorilor din sediile vizate de la o judecătorie la alta. Președinții judecătoriilor urmează să asigure transferul angajaților din judecătorii.

Reiterăm că pentru implementarea acestor modificări legislative sunt necesare doar modificări de ordin administrativ.

De asemenea, la etapa formării bugetului instanțelor judecătorești pentru anul 2024, CSM și președinții instanțelor judecătorești trebuie să țină cont de reamplasarea sediilor și să redirecționeze în mod corespunzător atât mijloacele financiare destinate întreținerii fiecărui sediu care a fost reamplasat, cât și cele destinate salarizării judecătorilor și angajaților transferați.

Subliniem că reatribuirea unor sedii secundare către alte judecătorii va implica revizuirea Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a instanțelor judecătorești, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 71/2017. Totodată, precizăm că costurile viitoarelor ajustări ale sediilor centrale ale judecătoriilor nu pot fi evaluate la moment. Acest lucru urmează a fi efectuat anterior demarării lucrărilor pentru fiecare judecătorie în parte.

Reorganizarea și redenumirea curților de apel

Reorganizarea curților de apel nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare. Or, modificarea denumirilor curților de apel urmează a fi efectuată în limita bugetului aprobat.

Fuzionarea Curții de Apel Cahul cu Curtea de Apel Comrat de asemenea nu implică cheltuieli la capitolul personal. Or, Curtea de Apel Sud care urmează a fi creată, va activa în 2 sedii, ce aparțin curților de apel care fuzionează.

Mai mult ca atât, transformarea Curții de Apel Comrat în sediu secundar Comrat al Curții de Apel Sud va avea drept efect reducerea actualei funcții de Președinte al Curții de Apel Comrat.

Suplimentar celor menționate, precizăm că configurarea Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor se va realiza de către Agenția de Administrare a Instanțelor Judecătorești, în limita bugetului acesteia care va fi aprobat pentru anul 2024.

Pornind de a intenția intrării legii în vigoare în anul 2024, bugetul anului curent nu va fi afectat.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Adoptarea proiectului de lege va impune necesitatea modificării *Hotărârii Parlamentului nr. 21/2017 pentru aprobarea Planului de construire a clădirilor noi și/sau de renovare a clădirilor existente, necesare pentru buna funcționare a sistemului instanțelor judecătorești.*

De asemenea, va fi necesară modificarea unor hotărâri ale CSM.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor *Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional*, pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la compartimentul *Transparența decizională*, a fost plasat anunțul privind inițierea procesului de elaborare a prezentului proiect, care poate fi accesat la linkul: <https://justice.gov.md/ro/content/anunt-privind-initierea-procesului-de-modificare-legii-nr-762016-cu-privire-la-reorganizarea>. Un anunț similar a fost plasat și pe platforma www.particip.gov.md.

Secretar de stat

/semnat electronic/

Stanislav COPEȚCHI